

2. daļa (tekstveide).

Pārspriedums (250–300 v.)

Vērtēšanas kritēriji (30 punktu)

Vērtēšanas kritērijs	Snieguma apraksts, līmenis, punkti			
	I	II	III	IV
1. Temata atklāsme	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
0 punktu , ja darbs neatbilst pārsprieduma žanra domrakstam un/vai tematam. Darbs netiek vērtēts.	Saturs daļēji atbilst tematam un pārsprieduma žanram (dominē vēstījuma un/vai apraksta elementi). Skatījums uz problēmu/jautājumu ir vienkāršots un virspusējs. Izteiktās domas ir frāžainas.	Saturs atbilst tematam un pārsprieduma žanram, taču problēma/jautājums atklāts virspusēji, ir novirze no temata. Spriedumi ir trafareti/neveikli, nav iekļauti secinājumi.	Saturs atbilst tematam un pārsprieduma žanram, taču temats ir sašaurināts vai paplašināts. Patstāvīgi spriedumi un secinājumi, taču tie pilnībā neatklāj problēmas/jautājuma būtību un autora personisko attieksmi.	Pārsprieduma saturs pilnībā atbilst tematam. Jautājumi aplūkoti plaši, loģiski un saprotami; tekstā ietverti patstāvīgi spriedumi un secinājumi, atklāta autora personiskā attieksme, atziņas, vērtējums.
2. Teksta struktūra	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
	Darbs nav plānveidīgs. Trūkst nobeiguma vai ievada. Nav dalījuma rindkopās.	Teksta daļu apjoms ir nesamērīgs. Daļēji ievērots dalījums rindkopās, trūkst saistījuma starp tām un/vai nav ievērotas atkāpes.	Ievērots dalījums rindkopās, ir vismaz 3 rindkopas, tās ir loģiski izkārtotas, vietām nav saistījuma starp tām, ir ievērotas atkāpes.	Teksts ir plānveidīgs, loģisks, strukturāli vienots. Ievērots dalījums 4 vai 5 rindkopās, tās ir saturiski saistītas. Ir ievērotas atkāpes.
3. Teksta apjoms	1 punkts	2 punkti		
0 punktu , ja domraksta apjoms ir mazāks par 120 vārdiem. Darbs netiek vērtēts.	Teksts daļēji atbilst norādītajam apjomam (120 – 250 v.). Ja teksta apjoms ir 120–170 vārdu, kļūdu skaitu reizina ar 2.	Teksta apjoms ir 251–300 vārdi. Pārsniegts apjoms neietekmē vērtējumu.		

4. Argumentēšana	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
	Tekstā izmantoti vispārīgi apgalvojumi, tie nav pamatoti ar faktiem vai autora personisko pieredzi. Darbs ir bezpersonisks.	Tekstā iekļautie apgalvojumi ir sašaurināti vai pārāk vispārīgi. Argumentēšanai izmantota tikai autora personiskā pieredze.	Tekstā iekļautie apgalvojumi ir saprotami, tie ir saistīti ar izklāstītā jautājuma saturu. Argumentēšanai izmantota autora personiskā pieredze un vismaz viens precīzi formulēts kultūras/literatūras un/vai nozīmīgu sabiedrisko norišu fakts.	Tekstā iekļautie apgalvojumi ir formulēti skaidri un precīzi. Pierādījumi ir izvērsti un skaidroti, atklājot rakstītāja personisko attieksmi. Argumentēšanai izmantoti 2 vai 3 skaidri un precīzi formulēti kultūras/literatūras un/vai nozīmīgu sabiedrisko norišu fakti un autora personiskā pieredze.
5. Vārdu krājums**	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
	Tekstā ir vienvērtīgs un ierobežots vārdu lietojums, kā arī nozīmes ziņā neprecīzu vārdu lietojums (7–10 gadījumi).*	Tekstā kopumā ir atbilstošs vārdu lietojums, taču ir pieļauta nepamatota vārdu atkārtošana un frāzainība, kā arī nozīmes ziņā neprecīzu vārdu lietojums (4–6 gadījumi).	Tekstā ir atbilstošs vārdu lietojums, taču pieļauts nozīmes ziņā neprecīzu vārdu lietojums (1–3 gadījumi).	Tekstā ir tematam un satura atklāšanai atbilstošs, bagātīgs un precīzs vārdu lietojums. Nav kļūdu.
6. Gramatikas normas**	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
	Tekstā kopumā ir pieļautas 7–10* atkāpes no literārās valodas normām dažādu vārdformu un/vai sintaktisko konstrukciju lietojumā.	Tekstā kopumā ir pieļautas 4-6 atkāpes no literārās valodas normām dažādu vārdformu un/vai sintaktisko konstrukciju lietojumā.	Tekstā kopumā ir pieļautas 1–3 atkāpes no literārās valodas normām dažādu vārdformu un/vai sintaktisko konstrukciju lietojumā, kas neapgrūtina teksta uztveri.	Tekstā ir ievērotas literārās valodas normas dažādu vārdformu un/vai sintaktisko konstrukciju lietojumā. Nav kļūdu.
7. Ortogrāfijas normas**	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
	Tekstā pieļautas 7–10* ortogrāfijas kļūdas.	Tekstā pieļautas 4–6 ortogrāfijas kļūdas.	Tekstā pieļautas 1–3 ortogrāfijas kļūdas.	Tekstā ir ievērotas ortogrāfijas normas. Nav kļūdu.

8. Interpunkcijas normas	1 punkts	2 punkti	3 punkti	4 punkti
	Pieļautas 7–10* interpunkcijas kļūdas.	Pieļautas 4–6 interpunkcijas kļūdas.	Pieļautas 1–3 interpunkcijas kļūdas.	Tekstā ir precīzi ievērotas interpunkcijas normas. Nav kļūdu.

***11 un vairāk kļūdu** (kritēriji: *Vārdu krājums. Gramatikas normas. Ortogrāfijas normas. Interpunkcijas normas.*) – **0 punktu.**

**** Vārdu krājuma, gramatikas, ortogrāfijas kļūdu veidi (tabula pielikumā). Domrakstu nevērtē, ja**

- uzdevums nav izpildīts;
- darbs neatbilst kādam no piedāvātajiem tematiem;
- darbs neatbilst apjomam (mazāk par 120 vārdiem);
- darbā vērojamas plaģiāta pazīmes;
- olimpiādes dalībnieks atklājis savu identitāti (vārdu, uzvārdu un/vai skolu, kurā mācās);
- darbā ir lasāmi cilvēka cieņu aizskaroši izteikumi.

Vārdu krājuma kļūdu veidi**	Gramatikas kļūdu veidi**	Ortogrāfijas kļūdu veidi**
<ul style="list-style-type: none"> ☐ Vārda nozīmes neizpratne/ neatbilstošas nozīmes vārds. ☐ Neatbilstošs tās pašas vārdšķiras vārds. ☐ Kalkēts vārds. ☐ Vārds svešvalodā. ☐ Liekvārdība, vienas saknes vārdu pārmērīgs atkārtojums. ☐ Valodas stilam neatbilstošs vārds. ☐ Neloģiski izteikumi, saturiski neloģisks teikums. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Neprecīzi piedēkļi/priedēkļi. ☐ Salīdzinājuma formu nepareizs lietojums. ☐ Nenoteiktās/noteiktās galotnes nepareizs lietojums. ☐ Neprecīzs locījums/skaitlis/dzimte. ☐ Darbības vārda formu neprecīzs lietojums. ☐ Vārdu formveidošanas kļūdas. ☐ Kļūdas prievārdu, saikļu lietošanā (ka/kad; jeb). ☐ Nepamatota personas un laiku maiņa. ☐ Nepamatoti izlaists vārds teikumā. ☐ Nepamatoti atdalīti un nepareizi novietoti palīgteikumi, kļūdas sintaktisko saistījumu izveidē. ☐ Nepilnīgi, nepabeigti teikumi, neloģiska vārdu secība teikumā. 	<ul style="list-style-type: none"> ☐ Nav ievērota latviešu valodas vārdu pareizrakstība (īso un garo patskaņu, divskaņu pareizrakstība vārdos un vārdformās, pareizs līdzskaņu lietojums vārdu saknē, galotnē un vārdformās, priedēkļu un piedēkļu lietojums vārdos un vārdformās, diakritiskās zīmes trūkums). ☐ Nav ievēroti literārās valodas vēsturisko miju nosacījumi. ☐ Kopā/ šķirti rakstāmi vārdi. ☐ Lielo sākumburtu lietošana saliktajos nosaukumos, īpašvārdu rakstība. ☐ Svešvārdu pareizrakstība, cittautu īpašvārdu atveide. ☐ Vārdu saīsināšana. ☐ Vārdu dalīšana pārņemšanai jaunā rindā. ☐ Neuzmanības kļūdas (izlaisti/lieki/pārstatīti burti, trūkst galotnes utt.). ☐ Latviešu valodas alfabētam neatbilstošu burtu lietojums.

